

Азаренков Олександр Геннадійович,
завідувач відділення психологічного
забезпечення відділу кадрового
забезпечення Донецького юридичного
інституту МВС України

МОНІТОРИНГ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ КУРСАНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ

У результаті спалаху COVID-19 у грудні 2019 року в багатьох країнах світу для профілактики розповсюдження епідемії ВООЗ було рекомендовано вести певні карантинні обмеження для своїх громадян. З 12 березня 2020 року в Україні ввели карантин у навчальних закладах та низку інших заходів з протидії поширенню коронавірусної інфекції COVID-19.

Введення карантину змінює звичне середовище життєдіяльності людини і суспільства. Підвищується рівень індивідуалізації, згортається сфера публічного спілкування. Життя в умовах самоізоляції значно відрізняється від звичних умов та безумовно впливає на особистість.

Для систематизації наявної світової інформації, було проаналізовано результати дослідження психологічного впливу карантину на людей, які перебували на ізоляції під час спалахів епідемій грипу, еболи, атипової пневмонії, за допомогою трьох електронних баз даних: Національного інституту досліджень охорони здоров'я Великобританії (NIHR), Науково-дослідного підрозділу з охорони здоров'я з питань готовності та реагування на надзвичайні ситуації в King's College London, у партнерстві з Public Health England та у співпраці з Університетом Східної Англії та Університетом Ньюкасла.

Проведені дослідження вказали на депресію, стрес, погіршення настрою, дратівливість, безсоння, симптоми посттравматичного стресу, гнів, емоційне виснаження (зниження настрою (73 %) та дратівливість (57 %) відрізняються високою поширеністю. Протягом періоду карантину повідомили про страх понад 20 %, нервозність 18 %, смуток 18 %, провину 10 %. Після карантину 54 % опитаних, які потрапили на карантин, уникали людей, що кашляли чи чхали, 26 % уникали людей перебуваючи у закритих приміщеннях, а 21 % уникали всіх громадських місць. Водночас, вчені визначили низькі показники щодо позитивних почуттів 5 % повідомили про почуття щастя і 4 % про почуття полегшення. Хоча тривалість карантину була різною, дослідження показало, що ті, що перебувають на карантині більше 10 днів, виявляли значно вищі посттравматичні стресові симптоми, ніж ті, що перебувають на карантині менше 10 днів.

А також слід відзначити результати вітчизняного дослідження Соціологічної групи «Рейтинг» у співпраці з Національною

дослідницькою мережею «POLLARIS» – «ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН УКРАЇНЦІВ НА КАРАНТИНІ», в якому зафіксовано наявність в респондентів ознак депресії, тривожності, паніки, втоми і розладів сну. Порівнюючи результати опитувань двох хвиль (I хвиля – 27.03.2020, II хвиля – 3.04.2020) помітно незначне зростання тривожності, втоми і безсоння. Рівень депресії та паніки залишилися на тому ж рівні.

18.05.2020 року з метою моніторингу наявного психоемоційний стану курсантів закладів вищої освіти МВС України було проведено дослідження за методиками – визначення стресостійкості і соціальної адаптації Холмса і Раге, шкала оцінки реактивної (ситуативної) та особистісної тривожності Спілбергера – Ханіна та шкала депресії Бека, в дослідженні взяло участь 580 курсантів.

За отриманими результатами дослідження низький ступінь опору стресу виявлено у 11 % курсантів, високий ступінь депресії – 4 % курсантів, високий рівень реактивної тривожності – 4,5 % курсантів, високий рівень особистої тривожності – 2,7 % курсантів.

Попереднє дослідження (листопад 2019 року) рівня реактивної та особистісної тривожності за методикою Спілбергера – Ханіна, дало змогу зафіксувати динаміку до зниження рівня реактивної тривожності у курсантів під час карантину: 9 % у листопаді та 4,2 % під час карантину.

Такий результат слід очікувати при ефективній організації діяльності в складних та надзвичайних ситуаціях. Коли звичайний громадянин був вимушений пасивно очікувати закінчення карантину без змоги вплинути на ситуацію, курсанти закладів вищої освіти МВС України були задіяні в багатьох соціально-корисних операціях, в волонтерських заходах та в службовій праці. Активна позиція та усвідомлення користі від своєї діяльності для усього суспільства створили умови для протидії загальній тенденції погіршення психоемоційного стану особистості в умовах карантину.

Список використаних джерел

1. Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА». Випуск 2 (25) 2018. «Індивідуальні особливості особистості в подоланні стресових ситуацій» Соломка Е.Т.
2. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Загальна редакція Л. Гридковець. Том 3. Київ, 2018. 236 с.
3. Психоемоційний стан українців на карантині: загальні оцінки та динаміка. [Електронний ресурс] /Соціологічна група РЕЙТИНГ// Режим доступу:http://ratinggroup.ua/research/ukraine/psihoeemocionalnoe_sostoyanie_ukraincev_na_karantine_obschie_ocenki_i_dinamika.html (дата звернення 25.05.2020).